

Werking van VEB als Aankoopcentrale

De taak van het VEB

Het Vlaams Energiebedrijf nv (VEB) werd in 2012 opgericht door de Vlaamse regering op basis van het decreet van 15/07/2011. VEB is een Extern Verzelfstandigd Agentschap van privaatsrecht (nv) en heeft rechtspersoonlijkheid. Een van de haar toegewezen taken volgens het decreet van 15/07/2011 is het leveren van gas en elektriciteit en het faciliteren, het aanbieden en het coördineren van energiediensten om energiebesparende maatregelen en milieuvriendelijke energieproductie in gebouwen te verwezenlijken. In de beleidsnota 2014 – 2019 van Minister Muylers werd dit herhaald als *“Het VEB zal [...] specialiseren op het gebied van georganiseerde en besparende energielevering”*.

Activiteiten van de aankoopcentrale

Entiteiten die onderworpen zijn aan de wetgeving overheidsopdrachten (“aanbesteder”) kunnen gebruik maken van het VEB als aankoopcentrale voor:

- (i) de verwerving van leveringen en/of diensten bestemd voor die aanbesteders. In dat geval koopt VEB leveringen en/of diensten, en verkoopt deze door aan de aanbesteders (het groothandelaar-model), en/of
- (ii) de plaatsing van overheidsopdrachten of raamovereenkomsten voor werken, leveringen of diensten bestemd voor die aanbesteders. In dat geval treedt VEB op als facilitator, maar de concrete aankoop vindt plaats tussen de aanbesteder en de gekozen opdrachtnemer.
- (iii) ondersteuning bij aankoopactiviteiten (de “aanvullende aankoopactiviteiten”), met name:
 - a. technische infrastructuur die aanbesteders in staat stelt overheidsopdrachten of raamovereenkomsten te plaatsen voor werken, leveringen of diensten;
 - b. adviesverlening over het verloop of de opzet van plaatsingsprocedures;
 - c. voorbereiding en beheer van plaatsingsprocedures namens en voor rekening van de betrokken aanbesteder.

Klanten van VEB kunnen dus van VEB als aankoopcentrale gebruik maken zonder zelf het overheidsopdrachtenrecht toe te moeten passen. Volgens artikel 47, §2 van de Overheidsopdrachtenwet van 17 juni 2016 kunnen aanbesteders de levering en diensten die VEB als aankoopcentrale aankoopt, zonder toepassing van een plaatsingsprocedure van VEB kopen. Volgens artikel 47, §4 van dezelfde wet kunnen aanbesteders bovendien, opnieuw zonder toepassing van een plaatsingsprocedure, een overheidsopdracht voor diensten betreffende de activiteiten als aankoopcentrale, met inbegrip van de aanvullende aankoopactiviteiten, aan VEB gunnen.

Leveren van gas en elektriciteit als aankoopcentrale

Voor wat de levering van gas en elektriciteit betreft, heeft VEB geopteerd om zich te organiseren als een aankoopcentrale die de energie zelf eerst aankoopt (i.e. het **groothandelaar-model**). De klanten van VEB kunnen vervolgens van het VEB de energie aankopen, die VEB eerst als aankoopcentrale op de energiemarkt heeft aangekocht.

Aansluiten bij een aankoopcentrale is voor wat betreft de overheidsopdrachtenwet niet aan specifieke formaliteiten onderworpen. VEB zal de entiteit een leveringscontract voor gas en/of elektriciteit voorleggen dat na ondertekening eveneens als bewijs van aansluiting bij de aankoopcentrale dienst kan doen. Merk hierbij op dat de leveringscontracten van onbepaalde duur zijn, maar dat de klanten op vrij eenvoudige wijze uit deze contracten kunnen stappen. Ter dekking van haar kosten in het kader van deze activiteit rekent het VEB aan haar klanten een kostendekkende vergoeding aan per geleverde hoeveelheid energie.

Als aankoopcentrale en vergunde leverancier van gas en elektriciteit in Vlaanderen (maar ook in het bezit van leveringsvergunningen voor Wallonië en Brussel) zal VEB over de jaren heen op geregelde tijdstippen en in overeenstemming met de wetgeving overheidsopdrachten zelf overheidsopdrachten in de markt plaatsen teneinde de nodige volumes gas en elektriciteit (en bijhorende ondersteunende diensten) te kunnen aankopen ten behoeve van de levering aan haar eigen klanten.

Voor de aankoopactiviteiten en de aanvullende aankoopactiviteiten die VEB uitvoert zal zij een kostendekkende vergoeding aanrekenen aan haar klanten.

Leveren van energie-efficiëntiediensten

Voor wat de behandeling van energieprestatieprojecten betreft, plaatst VEB als aankoopcentrale overheidsopdrachten of raamovereenkomsten voor werken, leveringen of diensten bestemd voor aanbesteders (i.e. het **bemiddelaar-model**). Haar klanten kunnen vervolgens gebruik maken van een door VEB, als opdrachtcentrale, gesloten opdracht of raamovereenkomst. Afhankelijk van de raamovereenkomst zal ook VEB de deelopdrachten gunnen of zal de klant dit doen.

Juridisch is het steeds de klant die de contractuele relatie aangaat met de uitvoerder van (i) de overheidsopdracht, of (ii) de deelopdracht onder de raamovereenkomst. De klant blijft bovendien verantwoordelijk voor de nakoming van de verplichtingen met betrekking tot de onderdelen van de opdracht waarvoor zij zelf (en niet het VEB) instaat .

Merk op dat VEB sommige (eventueel nog te ontwikkelen) energie-efficiëntiediensten of producten in het kader van energie-efficiëntie projecten in de toekomst ook zelf zou kunnen aankopen, en aan haar klanten

doorverkopen (i.e. het groothandelaar-model).

In het kader van het organiseren van een overheidsopdracht (incl. raamovereenkomst) voor haar klant voert VEB activiteiten uit die met de voorbereiding van het in de markt zetten van een overheidsopdracht gepaard gaan ("aanvullende aankoopactiviteiten"). Zo zal VEB bv. voorafgaande inventarisaties opmaken, metingen (laten) uitvoeren, bekijken welke vormen van renovatie voor energie-efficiëntie in aanmerking kunnen komen en volgens welke juridische principes, enz. Vanuit haar expertise zal VEB dan de opmaak verzorgen van het in de markt te zetten bestek en assisteren bij het evalueren van de offertes die hierop ingediend worden.

Voor de aankoopactiviteiten en de aanvullende aankoopactiviteiten die het VEB uitvoert zal zij een kostendekkende vergoeding aanrekenen aan haar klanten.

De doelgroep van het VEB

In de Samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en het Vlaams Energiebedrijf nv 2013-2018 is onder artikel 5 het volgende bepaald: *"Overeenkomstig de Resolutie van het Vlaams Parlement van 30 november 2011 betreffende het ontwerp van decreet houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap nv Vlaams Energiebedrijf, heeft het VEB als prioritaire doelstelling de ontzorging van de Vlaamse overheid op het gebied van energie met als prioriteit de energie-efficiëntie van de gebouwen gerelateerd aan de Vlaamse overheid en de met haar gelieerde entiteiten, en de levering van energie (elektriciteit en gas)".* In het regeerakkoord 2014-2019 wordt, in lijn hiermee, als doelgroep van VEB de Vlaamse overheden (te weten) centraal en lokaal alsook entiteiten onderworpen aan de wet op de overheidsopdrachten naar voor geschoven.

Vanuit haar opdracht concentreert VEB zich dan ook prioritair op overheden in Vlaanderen en in het bijzonder deze die gevat worden door de wetgeving overheidsopdrachten. Met andere woorden: de Vlaamse overheid zelf en entiteiten die werkingsmiddelen, subsidies ontvangen vanuit de Vlaamse overheid (Vlaamse agentschappen, Vlaamse steden en gemeenten, OCMW 's, scholen, huisvestingsmaatschappijen, zorgsector). Om na te gaan of een entiteit verplicht onder de wetgeving overheidsopdrachten valt, wordt er in eerste instantie gekeken naar de definities die in de Wet van 17/06/2016 zijn opgenomen en naar de lijst "Eenheden van de publieke sector" die wordt opgemaakt door de Nationale Bank.

Aanvragen tot toetreding vanwege andere publieke entiteiten (vb. Federale Overheid) zijn sinds 2017 ook mogelijk. De voorwaarde is dat de link met de gewestbevoegdheden inzake energie en de missie van VEB behouden blijft.